

Bilaga 1 Bedömningsgrunder

Tabell 1: Specifika bedömningsgrunder för respektive miljöaspekt

Miljöaspekt	Stora negativa konsekvenser	Påtagliga till måttliga negativa konsekvenser	Små negativa konsekvenser	Positiva konsekvenser
Landskap	Uppstår när planerad väganläggning står i stor kontrast till omgivande landskap. Den påverkar orienterbarheten, invanda stråk, landmärken och utblickar.	Uppstår då planerad väganläggning kontrasterar omgivningen i påtaglig till liten grad och där orienterbarheten, invanda stråk, landmärken och utblickar påverkas i påtaglig till begränsad omfattning.	Uppstår där planerad väganläggning harmonierar med omgivande landskap och underordnar sig landskapets skala och struktur vilket påverkar landskapet i liten grad.	Uppstår där föreslagen väganläggning är mindre exponerad än dagens väganläggning och där förutsättningar ges att skapa exempelvis ökad stadsmässighet och ökad rumslighet.
Naturmiljö	Uppstår när värdekärnan i områden med höga dokumenterade naturvärden, såsom värdefulla vattendrag eller områden med hög biodiversitet, eller områden som hyser sårbara/hotade arter, förstörs eller försvinner. Påverkan leder till fragmentering av naturmiljön, vilket påverkar organismers rörelsemönster och spridningsförmåga. Påverkan innebär skador på ekosystem, upplevelsevärden och biologisk mångfald över ett långt tidsperspektiv.	Uppstår när delar av områden med höga dokumenterade naturvärden, förstörs eller påverkas negativt på annat sätt. Påverkan är huvudsakligen tillfällig, områdena bedöms kunna återhämta god ekologisk status och behålla biologisk mångfald efter byggtiden.	Uppstår när naturområden utan högre naturvärden eller biologisk mångfald påverkas.	-
Kulturmiljö	Uppstår när påverkan sker i kulturmiljö med högt bevarandevärde (i ett nationellt perspektiv). Påverkan innebär ett direkt intrång i kulturmiljöns värdekärnor eller ett indirekt intrång vilket får till följd att samband och strukturer bryts. Intrånget i miljön får till följd att dess upplevelsevärde och pedagogiska värde går förlorat.	Uppstår när en kulturmiljö fragmenteras så att dess helhet inte kan uppfattas. Strukturer och samband försvagas och blir mindre tydliga. Enstaka kulturvärden, välbevarade, unika eller på annat sätt värdefulla i ett regionalt perspektiv går förlorade.	Uppstår när enstaka kulturmiljöobjekt påverkas eller tas bort. De enstaka objekten är inte betydelsebärande för kulturmiljöns helhet. Samband och strukturer kan även i framtiden uppfattas.	Uppstår då en kulturmiljöns helhet förstärks och förståelsen för området historiskt ökar.
Rekreation och friluftsliv	Uppstår när kärnområden för rekreation och friluftsliv förstörs eller störs kraftigt. Kärnområdena kan vara utpekade på nationell nivå, i kommunala planer eller i övrigt vara viktiga för möjligheten till rekreation och friluftsliv. Om barriäreffekter uppkommer i projektet som drastiskt försämrar tillgängligheten till kärnområden innebär det också stora negativa konsekvenser för rekreation och friluftsliv.	Uppstår om områden som är mindre viktiga för möjligheten till rekreation och friluftsliv förstörs eller störs. Om tillgängligheten till rekreation försämrats måttligt, om mindre delar av ett större rekreationsområde påverkas negativt eller upplevelsevärdet försämrats men möjligheten till rekreation och friluftsliv kvarstår innebär det också måttliga negativa konsekvenser.	Uppstår när tillgänglighet eller upplevelsevärde i ett område försämrats i liten omfattning.	Uppstår om tillgängligheten eller upplevelsevärdet ökar i ett område så att möjligheten till rekreation och friluftsliv förbättras.
Vattenmiljö	Uppstår när yt- och grundvatten av nationellt eller regionalt intresse sinar, torkar ut eller förorenas så	Uppstår när yt- och grundvatten av regionalt eller kommunalt och/eller av medelstort försörjnings-	Uppstår när yt- och grundvatten av lokalt intresse och med litet vattenförsörjnings-	-

	att flora/fauna slås ut eller uttag av dricksvatten omöjliggörs. Yt- och grundvattnets värden går irreversibelt förlorade, det vill säga att de inte går att återskapa. Stora konsekvenser uppstår när utsläpp av vissa förorenande ämnen, kontinuerligt eller tillfälligt, orsakar långvarig förorening av yt- eller grundvattenresurser.	intresse försvagas, men kan lindras genom åtgärder eller kompensations. Påtagliga till måttliga konsekvenser uppstår då tillfälliga utsläpp av vissa föroreningar sker till yt- eller grundvatten.	intresse påverkas och att planerade åtgärder inte förändrar värdena i någon större utsträckning. Små konsekvenser uppstår om vattenkvaliteten i yt- och grundvatten som redan har låg status försämras. Små konsekvenser uppstår om grundvattennivån sänks i grundvattenmagasin som redan är kraftigt avsänkta och påverkade av mänsklig verksamhet. Små konsekvenser uppstår då tillfälliga utsläpp av vissa föroreningar sker till yt- eller grundvatten.	
Markanvändning och hushållning med naturresurser - naturresurser	Uppstår när möjligheter att utvinna en naturresursförekomst som är utpekad som ett riksintresse försvinner/påtagligt försvåras eller om stora mängder överskottsmassor uppstår. Stora konsekvenser uppstår även om tillgängligheten till övrig mark och naturresurser försvinner och ekonomiskt lönsam utvinning eller brukande av naturresurser inte kan bedrivas.	Uppstår när utvinningen av naturresurser som är utpekade till riksintresse till viss del försvåras eller om måttliga mängder överskottsmassor uppstår. Måttlig påverkan uppstår även när planerad anläggning i påtaglig eller måttlig mån försvåras nyttjande av naturresurser, men utan att möjlighet till ekonomiskt lönsam utvinning eller brukande helt försvinner.	Uppstår när utvinning av naturresurser av riksintresse inte försvåras eller om små mängder överskottsmassor uppstår. Markanvändning och nyttjande av naturresurser kan fortfarande bedrivas av berörda fastighetsägare eller andra verksamhetsutövare i liknande utsträckning som innan åtgärd.	-
Markanvändning och hushållning med naturresurser – förorenad mark	Uppstår om en omfattande hantering av förorenade massor, som kräver särskild hantering, blir aktuell med risk för spridning av skadliga ämnen i omgivningen.	Uppstår om förorenade massor hanteras och risk för spridning av skadliga ämnen finns.	Uppstår om förorenade massor förekommer men risken för spridning av skadliga ämnen är liten.	-
Befolkning och människors hälsa	Uppstår när hela tätorter eller stadsdelar påverkas av permanenta störningar i form av buller över riktvärden eller miljö kvalitetsnormer eller av omfattande barriärer eller visuella störningar.	Uppstår när mindre tätorter eller spridd bebyggelse påverkas av permanenta störningar i form av buller över riktvärden eller miljö kvalitetsnormer eller av omfattande barriärer eller visuella störningar. Hela tätorter eller stadsdelar påverkas av permanenta störningar i form av buller men under riktvärden eller miljö kvalitetsnormer eller av påtagliga till måttliga barriärer eller visuella störningar.	Uppstår när glesbebyggda områden påverkas av permanenta störningar i form av buller över riktvärden eller miljö kvalitetsnormer eller av omfattande barriärer eller visuella störningar. Enstaka byggnader (avsedda för stadvarande vistelse) påverkas av permanenta störningar i form av buller men under riktvärden eller miljö kvalitetsnormer eller av påtagliga visuella störningar.	
Risk och säkerhet	Uppstår när vägen innebär risknivåer för människa, miljö och anläggningar som ej kan accepteras.	Uppstår när vägen innebär risker där behov av åtgärder finns men med åtgärder är risknivåer för människa, miljö och anläggningar acceptabla.	Uppstår när projektet innebär risknivåer som kan accepteras och inga åtgärder krävs.	Uppstår när projektet innebär lägre risknivåer för människa, miljö och anläggningar jämfört med nollalternativet.

Miljöaspekter med avvikande bedömningsmodell	
Klimatpåverkan	Planförslagets klimatpåverkan behandlas ur ett globalt perspektiv, vilket gör att den skiljer sig i bedömningen från övriga sakområden som bedöms mer lokalt i MKB:n. I avsaknad av riktvärden för utsläpp av växthusgaser baseras bedömningarna på om planförslaget bidrar till att uppnå uppsatta miljö kvalitetsmål jämfört med nollalternativet.
Ekosystemtjänster	Identifieringen och analys av påverkan på ekosystemtjänster har utgått från att ett antal frågor om strukturer och förutsättningar kopplade till respektive tjänst. Boverkets verktyg för ekosystemtjänstanalys, ESTER, använts som utgångspunkt (Boverket, 2019). Då ekosystemtjänster spänner över flera teknikområden och ger ett brett angreppssätt på naturens värde för människor, har underlag till bedömningarna baseras på respektive tekniks bedömningskriterier. För bedömningskriterier kopplat till de olika delarna se kapitel om naturmiljö, vattenmiljö, landskapsbild, kulturmiljö och rekreation och friluftsliv.